

РЕШЕНИЕ

№ 7419

гр. София, 09.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 09.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **5674** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Б. З. Б., с ЕГН [ЕГН], постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. „Б“, ет. 8, ап. 47, срещу Решение № 1040-21-510 от 14.05.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-24527-3 от 23.04.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО на основание чл. 54ж, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване, във връзка с чл. 11, § 3, буква „ж“ и чл. 65, § 2 от Регламент (ЕО) 883/2004.

С жалбата се релевират пороци на оспорвания административен акт – решение на директора на ТП на НОИ С.-град, изразяващи се в противоречие с материалния закон, съществено нарушение на административнопроизводствените правила и необоснованост на изложените в него констатации. Оспорват се мотивите на органа за постановения отказ, а именно, че държавата по пребиваване на жалбоподателя е Великобритания, като се твърди, че съгласно Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност това е Република България. Жалбоподателят излага аргументи, че не води до обратния извод обстоятелството, че съгласно получения структуриран електронен документ Н006 от компетентната институция на Великобритания, последното място на пребиваване на същия е във Великобритания, като подчертава наличието на разлика между понятията „пребиваване“ - мястото, където лицето обичайно пребивава

- има постоянен и настоящ адрес, и „престой“ - временно пребиваване /напр. при временна/сезонна работа/. С оглед на това жалбоподателят счита, че компетентната институция по отпускане на парично обезщетение за безработица е тази на Република България. Излага аргументи относно тълкуването на европейското законодателство в областта на социалното осигуряване, в частност на Регламент (ЕО) № 883/2004. Позовава се на чл. 11 от Регламент (ЕО) № 987/2009 относно намерението на лицето. Навеждат се доводи за необоснованост на оспорвания акт поради това, че не е мотивиран отказът за изплащане на обезщетение за безработица и не са обсъдени в него възраженията срещу Разпореждане № 214-00-24527-3/23.04.2021 г. Моли съда да отмени атакуваното решение на директора на ТП на НОИ С.-град и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания да бъде отпуснато обезщетение за безработица.

В открито съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от процесуален представител – адв. А.. Поддържа жалбата и представените с нея писмени доказателства. Претендира направените по делото разноски.

Ответникът – директор на ТП на НОИ С.-град, се представлява по делото от процесуален представител – юрк. П., която оспорва жалбата като неоснователна и недоказана с мотиви, подробно развити в представени писмени бележки. Намира оспорваният административен акт за правилен и законосъобразен, поради което моли да бъде отхвърлена жалбата срещу него. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените по делото писмени доказателства, съдържащи се в административната преписка, се установява следното:

Жалбоподателят Б. Б. е подал заявление вх. № 107-01-6699 от 26.10.2020 г. /л. 58/ с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ) по реда и условията на КСО, като към него е приложено заявление за потвърждаване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със С. U002 /по образец/ на л. 60 и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на л. 59. В заявлението е посочил, че е необходимо да бъде удостоверен осигурителен период във Великобритания от 16.07.2018 г. до 23.08.2020 г.

С Разпореждане № 214-00-24527-1 от 03.11.2020 г., на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО, е спряно производството по отпускане на ПОБ на жалбоподателя до потвърждаване на осигурителни периоди и доход по законодателството на Великобритания.

Чрез системата за електронен обмен на социално-осигурителна информация EESSI между държавите - членки на ЕС и ЕИП е направено запитване със С. U001CB /искане за осигурително досие/ и С. U003 /искане за информация за заплата/.

Със структуриран електронен документ H005, изпратен чрез EESSI до компетентната институция (КИ) на Великобритания, е изискана информацията относно определяне държавата-членка по пребиваването.

На 06.11.2020 г. чрез EESSI от КИ на Великобритания е получен структуриран

електронен документ Н006 /отговор на искането за информация за пребиваване/, в който е посочено, че за периода, през който Б. е бил наето лице в О. кралство, държавата на пребиваване е Великобритания.

В отговор на запитване със С. U001CB и С. U003, на 21.04.2021 г. от КИ на Великобритания са получени формуляри С. U017 /осигурителна история/ и С. U004 /информация за доходите/.

В тази връзка на основание чл. 55 от Административнопроцесуалния кодекс с Разпореждане № 214-00-24527-2 от 23.04.2021 г. е възобновено производството по заявлението на Б. за отпускане на ПОБ, като са изложени мотиви, че е получен структуриран електронен документ Н006, удостоверяващ държава на пребиваване през периода на последната заетост – Великобритания.

С оглед на представените от КИ на Великобритания отговори, касаещи осигуряването на жалбоподателя, е издадено Разпореждане № 214-00-24527-3 от 23.04.2021 г. на ръководител на осигуряването за безработица, с което е постановен отказ за отпускане на ПОБ по подаденото от Б. Б. заявление с мотиви, че съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004 НОИ не е компетентната институция по отпускането на парично обезщетение за безработица. Органът се е позовал на получения структуриран електронен документ Н006, съгласно който е удостоверена държава на пребиваване – Великобритания, и на чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004, с оглед на което е направен извод, че компетентна да прецени правото на обезщетение за безработица на жалбоподателя е държавата по последна заетост – Великобритания.

Разпореждане № 214-00-24527-3 от 23.04.2021 г. на ръководител на осигуряването за безработица е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С.-град с жалба вх. № 1012-21-633#1 от 27.04.2021 г., по която по-горестоящият административния орган /и ответник по настоящото дело/ се е произнесъл, като е постановил оспорването в настоящото съдебно производство Решение № 1040-21-510/14.05.2021 г., с което е отхвърлил жалбата на Б. и е потвърдил разпореждането. Същото е връчено лично на Б. на 21.05.2021 г. съгласно отбелязването в представено фотокопие на известие за доставяне на л. 31.

Жалбата срещу решението на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена до съда чрез административния орган на 01.06.2021 г. с вх. № 1012-21-760.

По делото са приобщени писмени доказателства – част от административната преписка, и представените с жалбата. Сред тях са Удостоверение за промени на постоянен адрес от 21.05.2021 г., Удостоверение за промени на настоящ адрес от 21.05.2021 г., разпечатки на електронни самолетни билети, издадени в периода 2018 – 2020 г., регистрационна карта № 10063503 за регистрация на Б. Б. в Агенция по заетостта – „Бюро по труда“ – С., считано от 27.08.2020 г., извлечение от дневник за проведени срещи с трудов посредник към Агенция по заетостта, служебна бележка в уверение на това, че Б. е регистриран като безработен на 27.08.2020 г., други документи, свързани с осигуряването на Б. Б., представени на английски език, без превод на български език.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата срещу оспореното Решение № 1040-21-510/14.05.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес

от обжалване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

По основателността:

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства, да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Атакуваното Решение № 1040-21-510/14.05.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен административен орган съобразно разпоредбата на чл. 117 от КСО - ръководителят на съответното териториално поделение на НОИ, и Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ, в законоустановената писмена форма и съдържа изискуемите съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити, включително подробни фактически и правни основания за издаването му, като не се установяват нарушения на административно производствените правила.

Потвърденото с оспорвания административен акт Разпореждане № 214-00-24527-3 от 23.04.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО също е издадено от компетентен орган с оглед нормата на 54ж, ал. 1 КСО и Заповед № 1015-21-79/16.03.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, в писмена форма, като са изложени мотиви, и не са допуснати съществени процесуални нарушения при издаването му.

По отношение на основния спорен по делото въпрос, а именно съответствието на решението на директора на ТП на НОИ С.-град с материалният закон, съдът намира следното:

По делото няма спор, че Б. Б. е гражданин на Република България, която е държава-членка на ЕС, поради което е лице, спрямо което се прилага Регламент (ЕО) № 883/2004. Република България като държава-членка на ЕС е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална сигурност на държавите членки на Съюза. Това са общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда, при прилагането на националните закони. Към настоящия момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Следва да бъде отбелязано, че на 31.01.2020 г. влиза в сила Споразумението за оттегляне на О. кралство от Европейския съюз и същото стана трета държава. До 31 декември 2020 г. обаче е в сила преходен период. С оглед на това относно осигуряването на жалбоподателя в периода 16.07.2018 г. – 23.08.2020 г. се прилага европейското законодателство, в частност посочените нормативни актове.

Не се спори също така, че за периода от 16.07.2018 г. до 23.08.2020 г. /вкл./ Б. Б. има удостоверено осигуряване от компетентната институция на Великобритания, като считано от 24.08.2020 г. е прекратено осигуряването на лицето в тази държава-членка. Безспорно е също така, че считано от 27.08.2020 г. Б. Б. е регистриран като безработно

лице в Бюро по труда – С. към Агенция по заетостта, като е посещавал редовно срещи с трудов посредник за намиране на работа.

Според чл. 11, пар. 1 от Регламент 883/2004 „лицата, за които се прилага настоящият регламент, са подчинени на законодателството само на една държава-членка“. Правилото, регламентирано в чл. 11, пар. 3, б. „а“, е, че спрямо лице, осъществяващо дейност като наето или като самостоятелно заето лице в една държава-членка се прилага законодателството на тази държава-членка, а според чл. 11, пар. 3, б. „в“ спрямо лице, получаващо обезщетения за безработица в съответствие с член 65 съгласно законодателството на държавата-членка по пребиваване, се прилага законодателството на тази държава-членка. С Регламент (ЕО) № 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите-членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. По отношение на обезщетенията за безработица общият принцип за определяне на приложимото законодателство е, че лице, упражняващо доходоносна дейност, следва да принадлежи към схема за социална сигурност на държавата, на чиято територия е заето или самостоятелно заето. Специални правила, представляващи изключения от общия принцип, че държавата-членка по последна заетост като компетентна държава отговаря за предоставянето на обезщетения за безработица, са регламентирани в член 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004г. Съгласно чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 „напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице е пребивавало в държава-членка, различна от компетентната държава-членка и което продължава да пребивава в тази държава-членка или се върне в тази държава-членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата-членка по пребиваване“. Съгласно пар. 5 от същия „безработното лице по първото и второто изречение на параграф 2 получава обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка по пребиваване както ако спрямо него се е прилагало това законодателство по време на последната му дейност като заето или като самостоятелно заето лице. Тези обезщетения се предоставят от институцията по пребиваване“.

С оглед на изложеното компетентна да прецени правото на обезщетение за безработица в случая е съответната институция на държавата-членка по пребиваване на лицето. По делото е налице спор между страните коя е тази държава – държавата по последна заетост – Великобритания, или държавата, в която е настоящото пребиваване – България.

Съгласно чл. 1, пар. 3, б. „й“ от Регламент (ЕО) № 883/2004 „пребиваване“ означава мястото, където лицето обичайно пребивава, а б. „к“ от същата разпоредба определя като „престой“ временното пребиваване. Следователно, налице е ясно разграничение между мястото, където лицето е установено /обичайно пребивава/, и мястото на временно /непостоянно, инцидентно/ пребиваване.

В тази връзка разпоредбата на чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 следва да бъде тълкувана във връзка с чл. 11 от Регламент (ЕО) № 987/2004, по-конкретно с визираните в последния член критерии, които подлежат на преценка от органа при определяне на мястото на пребиваване на лицата. Съгласно чл. 11, пар. 1 от Регламент

(ЕО) № 987/2004 при различия в становищата на институциите на две или повече държави-членки относно определяне на пребиваването на лице, за което се прилага основният регламент, тези институции установяват с взаимно съгласие центъра на интересите на съответното лице въз основа на цялостна оценка на наличната информация относно релевантните факти, които може по целесъобразност да включват: продължителността и непрекъснатото пребиваване на територията на съответните държави-членки; положението на лицето, включително: естеството и специфичните характеристики на упражняваната дейност, по-специално мястото, където обичайно се упражнява тази дейност, постоянният характер на дейността и продължителността на всеки договор за заетост; семейното положение и роднинските връзки на лицето; упражняването на неплатена дейност; когато става въпрос за студенти, източникът на техните доходи; жилищното положение на лицето, по-специално доколко е постоянен характерът му; държавата-членка, в която се счита, че лицето пребивава за целите на данъчното облагане. П.. 2 от същия член допълва разпоредбата на пар. 1, като предвижда, че, „когато съобразяването на различните критерии, основаващи се на приложимите факти, посочени в параграф 1, не води до постигане на съгласие между съответните институции, намерението на лицето, което произтича от тези факти и обстоятелства, особено причините за преместването на лицето, се приемат за решаващи при определяне на действителното място на пребиваване на това лице“.

В настоящия случай не може да бъде изведен категоричен извод за държавата на пребиваване с оглед на критериите по горецитирания пар. 1, поради което следва да бъде взето предвид намерението на лицето, кандидатстващо за обезщетение. Съгласно представените по делото доказателства жалбоподателят има постоянен и настоящ адрес в Република България, регистриран е като безработно и търсещо работа лице в страната в много кратък срок след прекратяване на трудовия му договор във Великобритания, тоест веднага след приключване на трудовата му заетост лицето се е върнало в България, което е индиция, че единствената причина за престоя му във Великобритания е полагането на труд и получаване на доходи. При преценка на центъра на интереси на лицето следва да се вземе предвид и фактът, че роднините и социалните контакти на лицето се намират в Република България. В тази връзка жалбоподателят представя разпечатки на самолетни билети, от които е видно, че често се е завръщал в България с партньорката си /А. Г./, в някои случаи дори само за няколко дни. Последната също се е върнала в България заедно с жалбоподателя след прекратяване на трудовия му договор с работодател във Великобритания.

С оглед на гореизложеното липсват основания да бъде определена Великобритания като държава по пребиваване на Б., тъй като считано от 24.08.2020 г. е прекратено трудовото му правоотношение с английския му работодател, което е било единствената връзка на лицето с тази държава. В последната жалбоподателят не притежава недвижима собственост, няма установени роднини /вкл. партньор и деца/, няма източник на доходи.

Поради изложеното настоящият състав намира, че връзката с Великобритания е била временна и е обусловена от заетостта на лицето, която понастоящем е преустановена, съответно покрива дефиницията за „престой“ /цитирана по-горе/, поради което преди, по време на престоя там и след това държавата на обичайно пребиваване на Б. Б. се явява Република България. Поради това и последната се явява компетентна /чрез съответния административен орган/ да прецени въпроса относно правото на ПОБ съобразно с националното си законодателство на основание

чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г., вр. с пар. 5, б. „а“ на чл. 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Неоснователни са възраженията на ответника, че са ирелевантни фактите, настъпили след края на осигуряването, съответно извършването на доходоносна дейност в другата държава-членка. Настоящият съдебен състав намира, че те са от значение за извършената преценка относно намерението на лицето с оглед определяне на мястото на обичайното му пребиваване.

Поради изложеното съдът намира, че неправилно и незаконосъобразно, в противоречие с материалноправните разпоредби поради неправилното тълкуване и прилагане на разпоредбите от Регламент (ЕО) 883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на жалбоподателя Б. е отказано отпускане на обезщетение за безработица с мотив, че държава на пребиваване е Великобритания и тя следва да прецени правото му на обезщетение за безработица по смисъла на европейските регламенти в областта на социалната сигурност като държава на последната заетост. При безспорното наличие на завършен период на заетост с прекратен трудов договор в съответната държава-членка на ЕС и намерение за пребиваване в Република България, изпълнено изискване за подаване на декларация относно определянето на пребиваване във връзка с прилагане на чл. 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 г., заявлението за отпускане на обезщетение за безработица следва да бъде разгледано по същество по реда и при условията на действащото българско законодателство, в съответствие с приложимите европейски регламенти за това. В този смисъл е и константната практика на ВАС, например: Решение № 2695/22.02.2019г. по адм.дело № 3077/2018г. по описа на ВАС-VI-то отделение, Решение № 1645/06.02.2019г. по описа на ВАС –VI-то отделение, Решение № 12598/25.09.2019г. по адм.дело № 13206/2018г. по описа на ВАС –VI-то отделение, Решение № 10291/03.07.2019г. по адм.дело № 15067/2018г. по описа на ВАС –VI-то отделение.

С тези мотиви следва да бъде отменено Решение № 1040-21-510 от 14.05.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-24527-3 от 23.04.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО по заявлението на Б. Б., а преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане и произнасяне съобразно с дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

По разноските в производството:

При този изход на делото претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски се явява основателна с оглед своевременното ѝ предявяване и представяне на доказателства за реално извършване на разход за държавна такса в размер на 10 лв. и за процесуално представителство в размер на 820 лв. От ответника не е направено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, поради което на жалбоподателя следва да бъде присъдено такова в цялост, или общо разноски в размер на 830 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 70 - ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Б. З. Б., с ЕГН [ЕГН], постоянен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. „Б“, ет. 8, ап. 47, Решение № 1040-21-510 от 14.05.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-24527-3 от 23.04.2021 г. на ръководителя по осигуряването за безработица за

отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

ВРЪЩА преписката на компетентния орган при ТП на НОИ за ново произнасяне по заявлението на Б. Б. за отпускане на парично обезщетение за безработица съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Териториално поделение С.-град на Националния осигурителен институт да заплати на Б. З. Б., с ЕГН [ЕГН], постоянен адрес: [населено място], направените по делото разноски в размер на 830,00 (осемстотин и тридесет) лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 119 от КСО.

СЪДИЯ: